



EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Briuselis, 2024 m. balandžio 11 d.
(OR. en)**

**2022/0906(COD)
LEX 2315**

**PE-CONS 85/2/23
REV 2**

**JUR 761
COUR 30
INST 515
CODEC 2526**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS,
KURIUO IŠ DALIES KEIČIAMAS PROTOKOLAS NR. 3
DĖL EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO STATUTO**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES, Euratomas) 2024/...**

2024 m. balandžio 11 d.

**kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3
dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 256 straipsnio 3 dalį ir
281 straipsnio antrą pastraipą,

atsižvelgdami į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnio
1 dalį,

atsižvelgdami į Teisingumo Teismo prašymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Komisijos nuomonę¹,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros²,

¹ 2023 m. kovo 14 d. nuomonė (COM(2023)0135).

² 2024 m. vasario 27 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)
ir 2024 m. kovo 19 d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) remdamasis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2015/2422³, 2017 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismas Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai pateikė ataskaitą dėl galimų pakeitimų, susijusių su jurisdikcijos priimti prejudicinius sprendimus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 267 straipsnį paskirstymu. Toje ataskaitoje Teisingumo Teismas teigė, kad tame etape nebuvo būtinybės siūlyti keisti pagal SESV 267 straipsnį jam pateikiamo prašymo priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimo tvarkos. Vis dėlto toje pačioje ataskaitoje jis nurodė, kad nereikėtų atmesti galimybės ateityje jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą tam tikrose konkrečiose srityse perduoti Bendrajam Teismui, jeigu atsižvelgiant į Teisingumo Teismui pateikiamų prašymų priimti prejudicinį sprendimą skaičių ir jų sudėtingumą tai būtų būtina gero teisingumo vykdymo sumetimais. Be to, toks perdavimas atitinka Nicos sutarties autorių, kurie siekė padidinti Sąjungos teismų sistemos veiksmingumą numatant galimą Bendrojo Teismo dalyvavimą nagrinėjant tuos prašymus, valią;

³ 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2015/2422, kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (OL L 341, 2015 12 24, p. 14).

- (2) remiantis Teisingumo Teismo statistiniais duomenimis, tebenagrinėjamų bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo skaičius didėja, o laikas reikalingas jų nagrinėjimui – ilgėja. Kadangi tam, kad nacionaliniai teismai galėtų užtikrinti teisę į veiksmingą teisinę gynybą, prašymai priimti prejudicinį sprendimą turi būti nagrinėjami greitai, todėl esama padėtis turėtų būti pakeista. Tą padėtį lemia ne vien tai, kad Teisingumo Teismui kasmet pateikiama daug prašymų priimti prejudicinį sprendimą, bet ir tai, kad vis daugiau jam pateikiamų klausimų yra labai sudėtingi ir opūs. Siekiant, kad Teisingumo Teismas galėtų toliau vykdyti savo misiją saugoti ir stiprinti Sąjungos teisės vienovę ir darną, ir būtų užtikrinta aukščiausia Teisingumo Teismo sprendimų kokybė, gero teisingumo vykdymo sumetimais būtina pasinaudoti SESV 256 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta galimybe perduoti Bendrajam Teismui jurisdikciją konkrečiose Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (toliau – Statutas) nustatytose srityse nagrinėti ir spręsti pagal SESV 267 straipsnį pateiktus prašymus priimti prejudicinį sprendimą;

- (3) dalies jurisdikcijos priimti prejudicinius sprendimus perdavimas Bendrajam Teismui turėtų sudaryti galimybę Teisingumo Teismui daugiau laiko ir išteklių skirti sudėtingiausiems ir opiausiems prašymams priimti prejudicinį sprendimą nagrinėti ir, atsižvelgiant į tai, sustiprinti dialogą su nacionaliniais teismais, be kita ko, platesniu mastu pasinaudojant ne tik galimybe Statuto 23 straipsnyje nurodytiems suinteresuotiesiems asmenims pateikti pareiškimus ar rašytines pastabas, bet ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 101 straipsnyje numatytu mechanizmu, pagal kurį Teisingumo Teismas gali prašyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo per nustatytą terminą pateikti paaiškinimus;
- (4) šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad Teisingumo Teismas bylose dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą vis dažniau turi priimti sprendimus konstitucinio pobūdžio klausimais ar su žmogaus teisėmis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija) susijusiais klausimais, turėtų būti didinamas teismo proceso skaidrumas ir atvirumas. Tuo tikslu, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 1049/2001⁴, Statutas turėtų būti iš dalies pakeistas siekiant numatyti, kad Statuto 23 straipsnyje nurodyto suinteresuotojo asmens pateikti pareiškimai ar rašytinės pastabos turėtų būti per pagrįstą laikotarpį nuo bylos pabaigos paskelbti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo interneto svetainėje, išskyrus atvejus, kai tas asmuo prieštarauja, kad būtų paskelbti jo ar jos pateikti pareiškimai ar rašytinės pastabos, – tokiu atveju toje pačioje interneto svetainėje būtų nurodyta, kad buvo pareikštas toks prieštaravimas. Toks paskelbimas padidins atskaitomybę ir sustiprins pasitikėjimą Sąjunga ir Sąjungos teise;

⁴ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

- (5) įgyvendinus Reglamente (ES, Euratomas) 2015/2422 numatytą Sąjungos teismų sistemos reformą, Bendrasis Teismas dabar yra pajėgus susidoroti su didesniu darbo krūviu, kurį lems jurisdikcijos priimti prejudicinį sprendimą tam tikrose konkrečiose srityse perdavimas. Vis dėlto, kadangi Bendrojo Teismo darbo krūvis yra glaudžiai susijęs su Sąjungos veiklos raida, reikėtų įsitikinti, kad jis bus pajėgus visapusiškai vykdyti Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų teisminę kontrolę ;
- (6) teisinio saugumo sumetimais yra ypač svarbu, kad būtų aiškiai apibrėžtos sritys, kuriose Bendrajam Teismui suteikiama jurisdikcija priimti prejudicinius sprendimus, ir kad tos sritys būtų pakankamai lengvai atskiriamos nuo kitų sričių. Be to, svarbu, kad tose srityse taip pat egzistuotų gausi Teisingumo Teismo jurisprudencija, kuri galėtų būti orientyras Bendrajam Teismui įgyvendinant savo jurisdikciją priimti prejudicinius sprendimus;
- (7) be to, konkrečios sritys turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į tai, jog tam, kad Teisingumo Teismo darbo krūvis realiai sumažėtų, iš jo turi būti perimtas pakankamai didelis skaičius bylų dėl prejudicinio sprendimo priėmimo;

- (8) konkrečios sritys, kuriose Bendrajam Teismui būtų suteikta jurisdikcija priimti prejudicinius sprendimus, turėtų būti nustatomos remiantis tais kriterijais. Atsižvelgiant į besivystantį Sąjungos teisės pobūdį, tos konkrečios sritys turėtų būti nustatytos įprastu būdu, t. y. jas nurodant. Siekiant garantuoti, kad tas nustatymas galėtų būti atliekamas ir ateityje užtikrinant reikiamą teisinį saugumą, nepaisant Sąjungos teisės pokyčių tose konkrečiose srityse, svarbu atsižvelgti į klausimus, kurie šio reglamento priėmimo momentu paprastai patenka į tas konkrečias sritis;
- (9) bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema, akcizai, Muitinės kodeksas ir tarifinis prekių klasifikavimas pagal Kombinuotąją nomenklatūrą atitinka kriterijus, kad juos būtų galima pripažinti konkrečiomis sritimis, kaip tai suprantama SESV 256 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje. Šio reglamento priėmimo momentu į tas sritis patenka tokie klausimai kaip mokesčio bazės nustatymas pridėtinės vertės mokesčiui apskaičiuoti arba atleidimo nuo to mokesčio sąlygos; bendrosios akcizų tvarkos ir alkoholio, alkoholinių gėrimų, tabako, energinių produktų ir elektros energijos akcizų teisinės bazės aiškinimas; elementai, kuriais remiantis prekybai prekėmis taikomi importo ar eksporto muitai, tokie kaip Bendrasis muitų tarifas, prekių kilmė ir muitinė vertė; importo ir eksporto procedūros, įskaitant skolos muitinei atsiradimą, nustatymą ir išnykimą; konkrečios muitinės procedūros; atleidimo nuo muitų sistema, taip pat Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87⁵ I priede nustatytų konkrečių tarifinių pozicijų ir tam tikrų prekių klasifikavimo Kombinuotojoje nomenklatūroje kriterijų aiškinimas;

⁵ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

- (10) kompensavimas ir pagalba keleiviams transporto paslaugų atidėjimo ar atšaukimo arba atsisakymo vežti keleivius atvejais atitinka kriterijus, kad juos būtų galima pripažinti konkrečiomis sritimis, kaip tai suprantama SESV 265 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje, ir į šias sritis patenka klausimai, kuriuos šio reglamento priėmimo momentu reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 261/2004⁶, (ES) Nr. 1177/2010⁷, (ES) Nr. 181/2011⁸ ir (ES) 2021/782⁹. Tuos pačius kriterijus atitinka ir klausimai, susiję su šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, kuriuos šio reglamento priėmimo momentu reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB¹⁰ ir pagal tą direktyvą priimti aktai;

⁶ 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, 2004 2 17, p. 1).

⁷ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 334, 2010 12 17, p. 1).

⁸ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 55, 2011 2 28, p. 1).

⁹ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/782 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL L 172, 2021 5 17, p. 1).

¹⁰ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

- (11) atsižvelgiant į materialųjį kriterijų, taikomą Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo jurisdikcijos priimti prejudicinius sprendimus paskirstymui, teisinio saugumo ir spartesnio proceso sumetimais svarbu, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą teikiantys teismai patys nespęstų klausimo, kurio Teismo jurisdikcijai priklauso nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir spręsti dėl jo. Todėl kiekvienas prašymas priimti prejudicinį sprendimą turėtų būti pateikiamas Teisingumo Teismui, o jis savo Procedūros reglamente konkrečiai numatyta tvarka turėtų nustatyti, ar prašymas yra susijęs tik su viena ar keliomis Statute nustatytomis konkrečiomis sritimis, taigi ir tai, ar jis turi būti perduotas Bendrajam Teismui;
- (12) Teisingumo Teismas turėtų ir toliau priimti sprendimus dėl tų prašymų priimti prejudicinį sprendimą, kurie, nors ir gali būti susiję su konkrečiomis sritimis, kuriose jurisdikcija priimti prejudicinį sprendimą šiuo reglamentu suteikiama Bendrajam Teismui, yra susiję ir su kitomis sritimis, nes SESV 256 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta galimybė perduoti Bendrajam Teismui jurisdikciją priimti prejudicinius sprendimus tik konkrečiose srityse;

- (13) teisė į tai, kad bylą per kiek įmanoma trumpesnį laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas, yra viena pagrindinių teisių, garantuojama Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje. Todėl pačiame Statute turėtų būti aiškiai nurodyta, kad Teisingumo Teismas išsaugo jurisdikciją tais atvejais, kai prašyme priimti prejudicinį sprendimą keliama savarankiški pirminės teisės, tarptautinės viešosios teisės, bendrųjų Sąjungos teisės principų ar Chartijos aiškinimo klausimai, atsižvelgiant į jų horizontalų pobūdį, net jei pagrindinės bylos teisinis pagrindas patenka į vieną ar kelias konkrečias sritis, kuriose jurisdikcija priimti prejudicinį sprendimą šiuo reglamentu suteikiama Bendrajam Teismui;
- (14) atlikęs preliminarą analizę ir išklausęs Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoją ir pirmąjį generalinį advokatą, Teisingumo Teismo pirmininkas turėtų informuoti Teismo kanceliariją apie tai, ar prašymas priimti prejudicinį sprendimą turėtų būti perduotas Bendrajam Teismui, ar pateiktas bendrajam susirinkimui, kuriame dalyvauja visi Teisingumo Teismo teisėjai ir generaliniai advokatai, išsamesnei analizei. Siekiant užtikrinti gerą ir greitą teisingumo vykdymą, procesas siekiant įvertinti, ar prašymas turėtų būti perduotas Bendrajam Teismui, turėtų būti atliktas per tokį laiką, kuris neviršija to, kas tikrai būtina, atsižvelgiant į bylos pobūdį, trukmę ir sudėtingumą;

- (15) teisinio saugumo ir skaidresnio teismo proceso interesais Teisingumo Teismas arba Bendrasis Teismas savo sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą turėtų trumpai motyvuoti, kodėl jis yra kompetentingas nagrinėti ir spręsti klausimą, dėl kurio pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą. Be to, Teisingumo Teismas turėtų skelbti ir reguliariai atnaujinti Statuto 50b straipsnio taikymo pavyzdžių sąrašą, įtrauktą šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu;
- (16) Bendrasis Teismas priims sprendimus dėl jurisdikcijos ar priimtinumų klausimų, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai iškeliama jam perduotame prašyme priimti prejudicinį sprendimą;
- (17) Statuto 54 straipsnio antroje pastraipoje numatyta, kad tais atvejais, kai Bendrasis Teismas nustato, kad ieškinio nagrinėjimas ir sprendimas nepriklauso jo jurisdikcijai, jis turi perduoti tą ieškinį Teisingumo Teismui. Tokia pati pareiga turėtų būti taikoma ir tuo atveju, jei Bendrasis Teismas, nagrinėdamas jam perduotą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, nustato, kad prašymas neatitinka Statuto 50b straipsnio pirmoje pastraipoje išdėstytų kriterijų, įtrauktų šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu;
- (18) be to, pagal SESV 256 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą Bendrasis Teismas gali Teisingumo Teismui perduoti bylą, kuri priklauso pastarojo jurisdikcijai, tačiau kurioje reikalingas principinis sprendimas, galintis turėti įtakos Sąjungos teisės vienovei ar darnai;

- (19) siekiant nacionaliniams teismams ir Statuto 23 straipsnyje nurodytiems suinteresuotiesiems asmenims suteikti tokias pat garantijas, kokias užtikrina Teisingumo Teismas, Bendrasis Teismas turėtų priimti procesines taisykles, kurios būtų lygiavertės taisyklėms, kurias Teisingumo Teismas taiko nagrinėdamas prašymus priimti prejudicinį sprendimą, visų pirma dėl generalinio advokato skyrimo. Bendrojo Teismo teisėjai turėtų iš savo tarpo trejų metų laikotarpiui su galimybe perrinkti dar vienam laikotarpiui išsirinkti narius, kuriems pavedama atlikti generalinio advokato pareigas. Laikotarpiu, kuriuo tie nariai atlieka generalinio advokato pareigas, byloje, kurias reglamentuoja SESV 267 straipsnis, jie neturėtų posėdžiauti kaip teisėjai. Be to, siekiant užtikrinti generalinio advokato nepriklausomumą, byloje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą paskirtas generalinis advokatas turėtų priklausyti kitai kolegijai nei ta, kuriai tas prašymas buvo paskirtas nagrinėti;
- (20) atsižvelgiant į proceso dėl prejudicinio sprendimo priėmimo specifiką, palyginti su tiesioginiais ieškiniais, kuriuos nagrinėti turi jurisdikciją Bendrasis Teismas, prašymus priimti prejudicinį sprendimą tikslinga paskirti nagrinėti tam tikslui paskirtoms Bendrojo Teismo kolegijoms;
- (21) be to, siekiant visų pirma išlaikyti Bendrojo Teismo priimamų prejudicinių sprendimų nuoseklumą ir gero teisingumo vykdymo interesais turėtų būti numatyta tarpinio dydžio Bendrojo Teismo kolegija – didesnė nei penkių teisėjų, bet mažesnė nei didžioji. Atsižvelgiant į dėl šio reglamento išaugusią Bendrojo Teismo atsakomybę, valstybei narei arba Sąjungos institucijai, esančioms proceso šalimis, turėtų būti suteikta galimybė prašyti sušaukti tokią tarpinę kolegiją, kai į Bendrąjį Teismą kreipiamasi pagal SESV 267 straipsnį;

- (22) remiantis Teisingumo Teismo statistiniais duomenimis, nemažai apeliacinių skundų pateikiama dėl Bendrojo Teismo sprendimų. Tam, kad būtų išlaikytas apeliacinio proceso veiksmingumas ir Teisingumo Teismui būtų sudarytos sąlygos sutelkti dėmesį į apeliacinius skundus, kuriuose keliama svarbūs teisės klausimai, turėtų būti išplėsta mechanizmo, kuriuo nustatoma, ar apeliacinis skundas gali būti priimtas, taikymo sritis, kartu užtikrinant, kad būtų laikomasi veiksmingos teisminės gynybos reikalavimų;
- (23) mechanizmas, kuriuo nustatoma, ar apeliacinis skundas gali būti priimtas, turėtų būti taikomas ir apeliaciniams skundams, paduotiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl Sąjungos įstaigos, organo ar agentūros nepriklausomos apeliacinės tarybos sprendimo, jeigu 2019 m. gegužės 1 d. ta įstaiga, organas ar agentūra turėjo tokią nepriklausomą apeliacinę tarybą, bet jie dar nebuvo nurodyti Statuto 58a straipsnyje. Tokie apeliaciniai skundai iš tiesų paduodami bylose, kurios jau buvo išnagrinėtos du kartus: iš pradžių nepriklausomos apeliacinės tarybos, paskui – Bendrojo Teismo, todėl teisė į veiksmingą teisminę gynybą yra visapusiškai užtikrinama;
- (24) mechanizmas, kuriuo nustatoma, ar apeliacinis skundas gali būti priimtas, taip pat turėtų būti taikomas ginčams dėl sutarčių, kuriose numatyta arbitražinė išlyga, vykdymo, kaip tai suprantama SESV 272 straipsnyje, kuriuos nagrinėdamas Bendrasis Teismas ginčo esmei turi taikyti tik nacionalinę teisę, į kurią daroma nuoroda arbitražinėje išlygoje. Kai Bendrasis Teismas ginčo esmei turi taikyti Sąjungos teisę, turėtų būti leidžiama priimti apeliacinius skundus dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl tokių ginčų, jei tuose sprendimuose kyla Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbių klausimų;

- (25) pagal Statuto 23 straipsnį Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Centrinis Bankas, priėmę teisės aktą, dėl kurio galiojimo ar aiškinimo kyla klausimų, turi teisę pateikti Teisingumo Teismui pareiškimus ar rašytines pastabas byloje. Vis dėlto Teisingumo Teismas savo praktikoje jau yra pripažinęs, kad Europos Parlamentas ir Europos Centrinis Bankas gali dalyvauti procese dėl kitų prašymų priimti prejudicinį sprendimą, kai jie turėjo ypatingą suinteresuotumą nacionalinio teismo iškeltais klausimais;
- (26) todėl Statuto 23 straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas nustatant, kad apie visus valstybės narės teismo sprendimus, kuriais byla perduodama Teisingumo Teismui, turi būti pranešama Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos Centriniam Bankui, kad šie galėtų įvertinti, ar jie turi tokį ypatingą suinteresuotumą, ir nuspręsti, ar jie pageidauja pasinaudoti teise pateikti pareiškimus ar rašytines pastabas byloje. Toks dalinis pakeitimas neturėtų daryti poveikio kitų institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų, priėmusių teisės aktą, dėl kurio galiojimo ar aiškinimo kyla klausimų, teisei pateikti pareiškimus ar rašytines pastabas byloje;

- (27) šiuo reglamentu numatomas reikšmingas Sąjungos teismų sistemos pokytis, todėl jo įgyvendinimas turėtų būti atidžiai stebimas. Tuo tikslu Teisingumo Teismas turėtų per pagrįstą laikotarpį Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai pateikti ataskaitą dėl jurisdikcijos priimti prejudicinius sprendimus konkrečiose srityse perdavimo Bendrajam Teismui ir dėl mechanizmo, kuriuo nustatoma, ar apeliacinis skundas gali būti priimtas, išplėtimo. Teisingumo Teismas turėtų visų pirma pateikti informaciją, kuri leistų įvertinti, koku mastu pasiekti nurodyti tikslai, atsižvelgiant į bylų nagrinėjimo spartą ir sudėtingiausių ar opiausių apeliacinių skundų ir prašymų priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimo veiksmingumą;
- (28) Europos Parlamentas ir Teisingumo Teismas palaiko konstruktyvų dialogą Sąjungos teismų sistemos veikimo klausimais, kuris pasirodė esąs ypač naudingas dabartinės reformos kontekste. Tas dialogas, į kurį prireikus gali būti kviečiami ekspertai, turėtų kasmet vykti struktūrizuotai, deramai atsižvelgiant į kiekvienos institucijos vaidmenį ir kompetenciją, siekiant aptarti šiuo reglamentu nustatytos Statuto reformos įgyvendinimą ir apsvarstyti tolesnius patobulinimus;

- (29) viešosios konsultacijos ir konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais yra neatsiejama informacija pagrįsto sprendimų priėmimo ir teisėkūros kokybės gerinimo dalis. Prieš patvirtindami prašymą arba pasiūlymą iš dalies pakeisti Protokolo Nr. 3 dėl Statuto nuostatas pagal SESV 281 straipsnį, Teisingumo Teismas arba Komisija turėtų atvirai ir skaidriai surengti viešas konsultacijas, užtikrindami, kad tų viešų konsultacijų tvarka ir terminai sudarytų sąlygas kuo platesnio masto dalyvavimui. Viešų konsultacijų ir konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais rezultatai turėtų būti nedelsiant pateikti atitinkamai Komisijai arba Teisingumo Teismui, taip pat Europos Parlamentui ir Tarybai, ir paskelbti viešai;
- (30) todėl Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Protokolas Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto (toliau – Statutas) iš dalies keičiamas taip:

1) 23 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pirma ir antra pastraipos pakeičiamos taip:

„Bylose, kurioms taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnis, valstybės narės teismas Teisingumo Teismui praneša apie sprendimą, kuriuo bylos nagrinėjimas sustabdomas, o byla perduodama Teisingumo Teismui. Po to Teismo kancleris apie tokį sprendimą praneša bylos šalims, valstybėms narėms, Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Europos Centriniam Bankui, taip pat Sąjungos institucijai, įstaigai, organui ar agentūrai, priėmusiems teisės aktą, dėl kurio galiojimo ar aiškinimo kyla klausimų.

Bylos šalys, valstybės narės, Komisija ir tais atvejais, kai jie mano turintys ypatingą suinteresuotumą prašyme priimti prejudicinį sprendimą iškeltais klausimais, – Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Centrinis Bankas, turi teisę per du mėnesius nuo tokio pranešimo pateikimo pateikti Teisingumo Teismui pareiškimus ar rašytines pastabas. Kai tinkama, teisę pateikti pareiškimus ar rašytines pastabas byloje taip pat turi institucija, įstaiga, organas ar agentūra, priėmę teisės aktą, dėl kurio galiojimo ar aiškinimo kyla klausimų.“;

b) papildoma šia pastraipa:

„Pagal šį straipsnį suinteresuotojo asmens pateikti pareiškimai ar rašytinės pastabos byloje per pagrįstą laikotarpį nuo bylos pabaigos paskelbiami Europos Sąjungos Teisingumo Teismo interneto svetainėje, išskyrus atvejus, kai tas asmuo prieštarauja, kad būtų paskelbti jo ar jos pateikti pareiškimai ar rašytinės pastabos.“;

2) įterpiamas šis straipsnis:

„49a straipsnis

Nagrinėjant pagal 50b straipsnį perduotus prašymus priimti prejudicinį sprendimą, Bendrajam Teismui padeda vienas ar keli generaliniai advokatai.

Bendrojo Teismo teisėjai pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamentą iš savo tarpo išsirenka narius, kuriems pavedama atlikti generalinio advokato pareigas. Laikotarpiu, kuriuo tie nariai atlieka generalinio advokato pareigas, bylose dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą jie neposėdžiauja kaip teisėjai.

Kiekvienam prašymui priimti prejudicinį sprendimą generalinis advokatas parenkamas iš tas pareigas atlikti išrinktų teisėjų, kurie priklauso kitai kolegijai nei ta, kuriai buvo paskirtas atitinkamas prašymas.

Teisėjai, išrinkti atlikti antroje pastraipoje nurodytas pareigas, renkami trejų metų kadencijai. Jie gali būti perrenkami dar vienai kadencijai.“;

3) 50 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

„Bendrasis Teismas taip pat gali posėdžiauti didžiosios kolegijos sudėties, tarpinės kolegijos – didesnės nei penkių teisėjų kolegijos ir mažesnės nei didžiosios kolegijos – sudėties arba jį gali sudaryti vienas teisėjas.

Kolegijų sudarymo tvarka ir atvejai bei sąlygos, kada Bendrasis Teismas posėdžiauja vienos iš šių sudėčių, nustatomi Procedūros reglamente.“;

b) papildoma šia pastraipa:

„Tais atvejais, kai į Bendrąjį Teismą kreipiamasi pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį, jis posėdžiauja tarpinio dydžio kolegijos sudėties, jei to reikalauja bylos šalimi esanti valstybė narė arba Sąjungos institucija.“;

4) įterpiamas šis straipsnis:

„50b straipsnis

Bendrasis Teismas turi jurisdikciją nagrinėti ir spręsti pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateiktus prašymus priimti prejudicinį sprendimą, kurie yra susiję tik su viena ar keliomis toliau išvardytomis konkrečiomis sritimis:

- a) bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema;
- b) akcizais;
- c) muitinės kodeksu ;
- d) tarifiniu prekių klasifikavimu pagal Kombinuotąją nomenklatūrą;
- e) kompensavimu ir pagalba keleiviams atsisakymo vežti ar transporto paslaugų atidėjimo ar atšaukimo atvejais;
- f) šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema.

Nepaisant pirmos pastraipos, Teisingumo Teismas išsaugo jurisdikciją nagrinėti prašymus priimti prejudicinį sprendimą, kuriuose keliama savarankiški pirminės teisės, tarptautinės viešosios teisės, bendrųjų Sąjungos teisės principų ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos aiškinimo klausimai.

Bet koks prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateikiamas Teisingumo Teismui. Teisingumo Teismas, savo Procedūros reglamente nustatyta tvarka kuo skubiau patikrinęs prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir konstatavęs, kad jis patenka į tik vieną ar daugiau šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytomis sričių, tą prašymą perduoda Bendrajam Teismui.

Prašymai priimti prejudicinį sprendimą, kuriuos Bendrasis Teismas nagrinėja ir sprendžia pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį, paskiriami jo Procedūros reglamente nustatyta tvarka tam tikslui paskirtoms kolegijoms. “;

5) 54 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Tais atvejais, kai Bendrasis Teismas nustato, kad ieškinio ar prašymo priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimas ir sprendimas priklauso ne jo, o Teisingumo Teismo jurisdikcijai, tą ieškinį ar prašymą jis perduoda Teisingumo Teismui. Analogiškai, kai Teisingumo Teismas nustato, kad ieškinys ar prašymas priimti prejudicinį sprendimą priklauso ne jo, o Bendrojo Teismo jurisdikcijai, tą ieškinį ar prašymą jis perduoda Bendrajam Teismui, o pastarasis negali atsisakyti savo jurisdikcijos.“;

6) 58a straipsnis pakeičiamas taip:

„58a straipsnis

Apeliacinis skundas, pateiktas dėl Bendrojo Teismo sprendimo, priimto dėl vienos iš toliau išvardytų Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų nepriklausomos apeliacinės tarybos sprendimo, nagrinėjamas tik jeigu Teisingumo Teismas iš anksto jį priima:

- a) Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos;
- b) Bendrijos augalų veislių tarnybos;
- c) Europos cheminių medžiagų agentūros;
- d) Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros;
- e) Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros;
- f) Bendros pertvarkymo valdybos;
- g) Europos bankininkystės institucijos;
- h) Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos;
- i) Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos;
- j) Europos Sąjungos geležinkelių agentūros.

Pirmoje pastraipoje nurodyta procedūra taip pat taikoma apeliaciniams skundams, pateiktiems dėl:

- a) Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl nepriklausomos apeliacinės tarybos, įsteigtos po 2019 m. gegužės 1 d. bet kurioje kitoje Sąjungos įstaigoje, organe ar agentūroje, į kurią turi būti kreipiamasi prieš pareiškiant ieškinį Bendrajame Teisme, sprendimo;
- b) Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 272 straipsnį dėl sutarties, kurioje numatyta arbitražinė išlyga, vykdymo.

Apelacinis skundas – visas ar jo dalis – priimamas Procedūros reglamente numatyta tvarka, jeigu jame keliamas klausimas yra svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai.

Sprendimas dėl apeliacinio skundo priėmimo ar nepriėmimo turi būti pagrįstas ir turi būti paskelbtas.“;

- 7) Statuto V antraštinėje dalyje įterpiamas šis straipsnis:

„62d straipsnis

Prieš pateikdami prašymą arba pasiūlymą iš dalies pakeisti šį Statutą, Teisingumo Teismas arba Komisija atitinkamai surengia plataus masto konsultacijas.“.

2 straipsnis

1. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateiktus prašymus priimti prejudicinį sprendimą, kurių Teisingumo Teismas dar nėra baigęs nagrinėti pirmą kito mėnesio po šio reglamento įsigaliojimo dieną, nagrinėja Teisingumo Teismas.
2. Mechanizmas, kuriuo nustatoma, ar apeliacinis skundas gali būti priimtas, netaikomas apeliaciniams skundams, pateiktiems dėl Bendrojo Teismo sprendimų, priimtų dėl vienos iš Statuto 58a straipsnio pirmos pastraipos e–j punktuose nurodytų Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų apeliacinės tarybos sprendimo, taip pat dėl Statuto 58a straipsnio antros pastraipos b punkte nurodytų sprendimų, kuriuos Teisingumo Teismas nagrinėja šio reglamento įsigaliojimo dieną.

3 straipsnis

1. Ne vėliau kaip ... [vieni metai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Teisingumo Teismas paskelbia ir reguliariai atnaujina Statuto 50b straipsnio taikymo pavyzdžių sąrašą.

2. Ne vėliau kaip ... [ketveri metai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Teisingumo Teismas pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai šiuo reglamentu nustatytos Statuto reformos įgyvendinimo ataskaitą.

Toje ataskaitoje Teisingumo Teismas nurodo bent:

- a) pagal SESV 267 straipsnį gautų prašymų priimti prejudicinį sprendimą skaičių;
- b) prašymų priimti prejudicinį sprendimą skaičių pagal kiekvieną iš Statuto 50b straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytų konkrečių sričių;
- c) Bendrojo Teismo išnagrinėtų prašymų priimti prejudicinį sprendimą skaičių ir Statuto 50b straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytas konkrečias sritis, su kuriomis jie yra susiję, taip pat, kai tinkama, Teisingumo Teismui perduotų Bendrojo Teismo bylų skaičių ir Statuto 62 straipsnyje nustatyta tvarka peržiūrėtų Bendrojo Teismo sprendimų skaičių;
- d) prašymų priimti prejudicinį sprendimą, kurie, nepaisant to, kad pagrindinės bylos teisinis pagrindas yra susijęs su viena ar keliomis Statuto 50b straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytomis konkrečiomis sritimis, nebuvo perduoti Bendrajam Teismui, skaičių ir pobūdį;

- e) vidutinę prašymų priimti prejudicinį sprendimą pagal Statuto 50b straipsnį nagrinėjimo Teisingumo Teisme ir Bendrajame Teisme trukmę, vidutinę Statuto 50b straipsnio trečioje pastraipoje numatytos patikrinimo procedūros trukmę ir vidutinę Statuto 62 straipsnyje nustatytos peržiūros procedūros trukmę;
- f) bylų, kuriose buvo taikomas mechanizmas, kuriuo nustatoma, ar apeliacinis skundas gali būti priimtas, skaičių ir pobūdį;
- g) informaciją, kuri leistų įvertinti, ar pasiekti šio reglamento tikslai, atsižvelgiant tiek į bylų nagrinėjimo spartą, tiek į sudėtingiausių ar opiausių apeliacinių skundų ir prašymų priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimo veiksmingumą, visų pirma didinant ryšių su prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiais teismais mastą pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 101 straipsnį;
- h) informaciją apie Statuto 23 straipsnio penktos pastraipos taikymą, visų pirma apie paskelbtus rašytinius pareiškimus ir pareikštus prieštaravimus.

Kai tinkama, kartu su ataskaita pateikiamas prašymas priimti teisėkūros procedūra priimamą aktą, kuriuo iš dalies keičiamas Statutas, visų pirma siekiant iš dalies pakeisti Statuto 50b straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytų konkrečių sričių sąrašą.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja pirmą kito mėnesio dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė